

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ

ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ • 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997 • ΕΤΟΣ 22ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 233 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 100

ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΛΙ

Στην επικαιρότητα βρίσκεται και πάλι το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων για τις ζημιές που προκάλεσαν να ναζιστικά στρατεύματα κατοχής στη χώρα μας.

Στο Λονδίνο πραγματοποιείται στις 4 Δεκεμβρίου παγκόσμια συνδιάσκεψη για το θέμα των γερμανικών επανορθώσεων, στην οποία θα συμμετάσχουν επίσημες αντιπροσωπείες από τις 39 χώρες που ενεπλάκησαν στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Γενικός συντονιστής θα είναι ο Βρετανός υπουργός των Εξωτερικών κ. Ρόμπεν Κουκ. Επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας θα είναι ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Εξωτερικών κ. Φιλ. Φίλων. Στη συνδιάσκεψη θα πάρει μέρος και ο καθηγητής και συγγραφέας κ. Τάσος Ηλιαδάκης, ο οποίος, όπως έχουν αναφερθεί τα Β.Ν. και σε άλλο φύλλο τους, γνωρίζει το θέμα αρκετά καλά.

Αισιοδοξία για την πορεία των διεκδικήσεων αποτελεί η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδίας, που εκδόθηκε στις 30 Οκτωβρίου 1997 και είναι η πρώτη απόφαση ελληνικού δικαστηρίου, με την οποία γίνονται δεκτές αγωγές Ελλήνων πολιτών εις βάρος του γερμανικού Δημοσίου για τη διεκδίκηση πολεμι-

κών επανορθώσεων.

Στην εφημ. «Ελευθεροτυπία» δημοσιεύθηκε το παρακάτω σχετικό κείμενο:

Το εν λόγω δικαστήριο, με την υπ' αριθμόν 137/97 απόφασή του, έκανε δεκτή την ομαδική αγωγή 153 κατοίκων του μαρτυρικού Διστόμου, συγγενών εκτελεσμένων στη σφαγή της 10ης Ιουνίου 1944, που είχε κατατεθεί εξ ονόματός τους το 1995 από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση της Βοιωτίας.

Και επεδίκασε στους ενάγοντες ποσό περίπου 9,5 δισεκατομμυρίων δραχμών, ως αποζημίωση για τη θηριωδία των ναζιστικών στρατευμάτων κατοχής.

Το Πολυμελές Πρωτοδικείο Λιβαδίας αποφάνθηκε ότι **τα ελληνικά δικαστήρια είναι αρμόδια να κρίνουν την αγωγή**, δεχόμενο ότι ένα κράτος (το γερμανικό) στερείται της δυνατότητας να επικαλεστεί την **ετεροδικία**, όταν η πράξη για την οποία ενάγεται έχει πραγματοποιηθεί **κατά παράβαση κανόνων του αναγκαστικού διεθνούς εθιμικού δικαίου**.

Ο Νομάρχης Βοιωτίας Γιάννης Σταμούλης, ιδρυτικό μέλος του Εθνικού Συμβουλίου για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Αποζημιώσεων, μετά την έκδοση της απόφασης, προέβη στην ακό-

λουθη δήλωση:

« Η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδίας αποτελεί πλήρη δικαίωση της πρωτοβουλίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Βοιωτίας για τη διεκδίκηση των οφειλομένων γερμανικών επανορθώσεων.

Οι δικαστές του Πρωτοδικείου μας, με την απόφασή τους, σηματοδότησαν τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν σε ολόκληρη την Ελλάδα, αλλά και γενικότερα στην Ευρώπη, για τη διεκδίκηση των οφειλομένων επανορθώσεων, συνεπεία των εγκληματικών πράξεων του ναζιστικού καθεστώτος.

Πιστεύω ότι η σημερινή Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας θα συνειδητοποιήσει την υποχρέωση που έχει ως διάδοχος της ναζιστικής Γερμανίας του Χίτλερ και θα θελήσει να αποπλύνει το όνειδος που το ναζιστικό καθεστώς δημιούργησε για το γερμανικό έθνος».

Η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λιβαδίας, που πάρθηκε ύστερ' από την ομαδική αγωγή κατοίκων του Διστόμου και την οποία κατέθεσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λιβαδίας, δημιουργεί την υποχρέωση στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση του Νομού Ηρακλείου για τη συλλογική αντιμετώπιση του δικαιώματος που έχουν

οι πολλές εκατοντάδες θύματα του Νομού Ηρακλείου. Οι απόγονοι των 451 θυμάτων της επαρχίας μας ως πάρον την υποθεση των γερμανικών αποζημιώσεων στα χέρια τους. Ας αξιωθούν από τα κοινοτικά συμβούλια και αυτά με τη σειρά τους από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να αντιμετωπίσει το πρόβλημα συλλογικά, μιμούμενη τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λιβαδίας. Είναι πρόβλημα όχι μόνο οικονομικό αλλά και εθνικό ύψιστης σημασίας.

Ο Μανώλης Γλέζος, πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου για τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων, δήλωσε για την απόφαση- σταθμό του Πρωτοδικείου Λιβαδίας:

«Επιτέλους. Η Ελληνική Δικαιοσύνη δικαίωσε τα θύματα του Ναζισμού. Ο λόγος τώρα στην Ελληνική Κυβέρνηση να αξιώσει, να απαιτήσει την εφαρμογή της δικαστικής απόφασης, να φανεί αντάξια των περιστάσεων. Κανένας δεν πιστεύει πως είναι δυνατόν να πηθευτεί από τις πρώτες αντιδράσεις της Βόννης. Η Γερμανία δεν μπορεί να αποτελεί εξαίρεση. Όπως πλήρωσαν η Ιταλία και η Βουλγαρία, οφείλει κι η Γερμανία να εξοφλήσει το χρέος της απέναντα στα θύματα, στο δίκαιο και στα ανθρώπινα ιδεώδη».

1 Νοεμβρίου 1997

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Του ΒΑΓΓΕΛΗ ΒΑΡΔΑΚΗ

Εδώ και αρκετό καιρό πολλά λέγονται και πολλά γράφονται γύρω από την αναγκαστική συνένωση των δήμων και των κοινότητων, χωρίς κανείς να μπαίνει στην καρδιά του προβλήματος. Έχει μάλιστα ξεσπάσει και κάποιος θόρυβος πάνω στο αν πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει η συνένωση αυτή. Ακόμη εκδηλώνονται και κάποιες κινητοποιήσεις για τις χωροταξικές κατανομές και για τις έδρες των νέων δήμων. Το κατεστημένο, η κυβέρνηση και τα κόμματα εξουσίας, που δεν ενδιαφέρονται για τίποτε άλλο από το να κρατήσουν την εξουσία, προσπαθούν να μεγαλώσουν το θόρυβο, να πυκνώσουν και να εντείνουν τις κινητοποιήσεις, αναγορεύοντας τις συνενώσεις των κοινοτήτων σε κυρίαρχο και κορυφαίο κοινωνικό πρόβλημα στη χώρα μας. Ο σκοπός τους είναι προφανής και αυτονόητος, γιατί στις σημερινές δύσκολες καταστάσεις της χώρας μας ο λαός πρέπει να αποπροσανατολιστεί, να πλωθεί και να διααιρεθεί (**διαίρει και βασίλευε**).

Είναι γνωστό ότι, όταν στην κοινωνία υπάρχουν μεγάλα και οξυμμένα προβλήματα, που δημιουργούν αδιέξοδα και κινδύνους, όπως είναι τα **οικονομικά** (ένταση της αντίθεσης εργασίας και κεφαλαίου, διάλυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, περιθωριοποίηση όλο και περισσότερων κοινωνικών στρωμάτων κ.ά.) και τα **εθνικά** (κυπριακό, σκοπιανό, Αιγαίο, ελληνοτουρκικά κ.ά.), τα οποία μπορούν να διασαλεύσουν και να ανατρέψουν τις σημερινές κοινωνικές και πολιτικές ισορροπίες, η άρχουσα τάξη και η πολιτική εξουσία προσπαθούν να βρουν κάποιο θέμα, δευτερεύον

και ασήμαντο, ικανό όμως να δημιουργήσει αντιθέσεις ανάμεσα στο λαό. Αφού επιλέξουν το θέμα, το κατεβάζουν στην κοινωνία και αρχίζουν να το ζυμώνουν, καλλιεργώντας το, σε τέτοιο βαθμό, που να πλώσει και να διαιρεθεί το λαό. Γιατί έτσι ο λαός θα ξεχάσει τις κύριες κοινωνικές αντιθέσεις (αιώνια αντίθετους μηχανισμούς συγκέντρωσης του κεφαλαίου κ.ά.), που αποτελούν τα γενεσιουργά αίτια όλων των κακών, θα καταπαύσει οι ασημαντές και δευτερεύουσες αντιθέσεις και θα αφήσει το κατεστημένο ανένδοτο να απολαμβάνει τις δόξες και τη σκληρή του αποκομμίση από τα αγαθά που αποκομμίζονται από την εργασία των εργαζομένων. Γι' αυτό ακριβώς η κυβέρνηση και τα κόμματα εξουσίας επιδιώκουν την όξυνση των αντιθέσεων πάνω στο νομοσχέδιο της συνένωσης των κοινοτήτων και επιχαιρούν τόσο περισσότερο, όσο πιο συγχύσει και πιο δυναμικές είναι οι κινητοποιήσεις του λαού, γιατί έτσι πετυχαίνουν τους στόχους και τους σκοπούς τους.

Μέχρι σήμερα δεν σχολήθηκα με το νομοσχέδιο αυτό και δεν τάχτηκα ούτε υπέρ ούτε κατά, γιατί δεν ήθελα και δεν θέλω να συμβάλω και εγώ στην όξυνση τέτοιων αντιθέσεων, που ουσιαστικά στρέφονται εναντίον του λαού και ευνοούν την πολιτική εξουσία και το κατεστημένο γενικότερα. Γράφοντας όμως όλα αυτά, θυμήθηκα τα λόγια που είπε και έγραψε ο Κ. Μαρξ, όταν ρωτήθηκε από την εργατική τάξη της Αγγλίας, ποια στάση πρέπει να κρατήσει στις εκλογές. Να στηρίξει το κόμμα που προωθεί το **φιλελευθερισμό** ή το κόμμα που στηρίζει τον κρατικό προστατευτισμό; Και

εκείνος τους απάντησε ότι η εργατική τάξη πρέπει να μείνει ουδέτερη και δεν πρέπει να στηρίξει κανένα, γιατί και ο φιλελευθερισμός και ο προστατευτισμός στηρίζουν και γιγαντώνουν τον **καπιταλισμό**, εναντίον του οποίου πρέπει να αγωνίζεται ακατάπαυστα η εργατική τάξη. Έτσι, και στο νομοσχέδιο για τη συνένωση των κοινοτήτων, είτε υπέρ είναι κανείς είτε κατά, εκείνο που κάνει είναι, να αγωνίζεται για τις θέσεις του αυτές, να διευκολύνει την πολιτική εξουσία και το κατεστημένο να πραγματοποιούν τα σχέδιά τους και να στρέφεται εναντίον της ίδιας της τοπικής αυτοδιοίκησης. Και πρέπει να αποκηρύξουμε με την πραγματική της έννοια με την υπήρχε και δεν υπάρχει

στους σημερινούς δήμους και τις κοινότητες και δεν θα υπάρχει και στους αυριανούς, που θα προκύψουν με τις συνενώσεις αυτές. Εκείνο όμως που υπάρχει σήμερα και θα γιγαντωθεί αύριο, μετά τις συνενώσεις των κοινοτήτων, είναι ο **έλεγχος των πολιτών**, που αποτελεί το κύριο μέλημα κάθε εξουσίας. Και η τοπική αυτοδιοίκηση θα αρχίσει να λειτουργεί, μόνο όταν η εξουσία παύσει να διέπεται και να ενεργεί με τη σκέψη ότι εκείνο που ωφελεί και επιθυμεί ο λαός δεν το γνωρίζει ο ίδιος, αλλά μόνο η εξουσία και γι' αυτό πρέπει να το επιβάλλει η ίδια με τη βία.

Πέραν όμως από αυτές τις γενικότητες, όσο αληθινές κι αν είναι, κάθε άτομο οφείλει, έχει την υποχρέωση και πρέπει να

Συνέχεια στη σελ. 4

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΑ ΣΗΜΑΔΙΑ

Η διάρρηξη του Ταχυδρομείου παλαιότερα, η κλοπή εγγράφων από τον Συμβολαιογραφείο προ μηνών και η διάρρηξη και κλοπή εμπορευμάτων αξίας πολλών εκατοντάδων χιλιάδων δρχ. τελευταία, εμβάλλουν σε ανησυχία τους κατοίκους της Άνω Βιάννου. Η ανησυχία γίνεται

ακόμη μεγαλύτερη, γιατί και οι τρεις περιπτώσεις έγιναν στο πιο κεντρικό σημείο της κωμόπολης, στην πλατεία. Κι αν το μειωμένο προσωπικό της τοπικής αστυνομίας αδυνατεί να αστυνομεύσει επαρκώς την περιοχή, η τοπική κοινωνία πρέπει να ευαισθητοποιηθεί και να πάρει τα δικά της μέτρα.

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ ΣΤΟ ΓΥΡΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Η δημοσιογράφος και συγγραφέας του βιβλίου 413 μέρες (στα κάτεργα της Γερμανίας) Γιολάντα Τερέντσιο ζήτησε και πήρε από το συνεπαρχίτη μας καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Εμμανουήλ Μικρογιαννίδη κείμενο για τρεις εκπομπές προς τους Έλληνες όλου του κόσμου. Μια από τις τρεις

αυτές εκπομπές αναφέρεται στο ολοκαύτωμα της Επαρχίας Βιάννου. Οι εκπομπές της Γιολάντας Τερέντσιο, που ήταν επί 10 χρόνια διευθύντρια της ελληνικής εκπομπής του Β.Β.Κ., μεταδίδονται από τη NET κάθε Τρίτη στα βραχεία σε Ασία, Αυστραλία, Αφρική, Αμερική και Ευρώπη (πλην Ελλάδος).

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΚΡΗΤΗΣ

Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, ύστερ' από την έγκριση της περιβαλλοντικής και γεωλογικής μελέτης στο τμήμα Άγιος Σώζων - Μάρθα του δρόμου Ηράκλειο- Πεζά- Αρκαλοχώρι- Βιάννος- Ιεράπετρα, προχωρεί και η οριστική μελέτη. Όπως προβλέπεται ο ανάδοχος της, η μελέτη αυτή θα είναι έτοιμη τέλη Φεβρουαρίου 1998.

Ερωτάται ο Περιφερειάρχης Κρήτης κ. Βαλασόπουλος: υπάρχουν χρήματα για να γίνει αμέσως η δημοπράτηση τμήματος 3

χιλιομέτρων στην περιφέρεια Αρκαλοχωρίου που παραχωρούνται από το Δήμο, για να αρχίσουν εκεί εργασίες, χωρίς να περιμένουν τη διαδικασία των απαλλοτριώσεων, καθώς και οι εργασίες των τεχνικών έργων που προβλέπονται σε όλο το μήκος του δρόμου αυτού;

Αν όχι, τότε προβλέπεται να εξασφαλιστούν χρήματα, για να γίνουν οι εργασίες αυτές, χωρίς να περιμένουν τη χρονοβόρα διαδικασία των απαλλοτριώσεων;

ΓΙΑ ΝΑ ΒΓΕΙ ΚΑΛΟ ΛΑΔΙ

Πάντα υπήρχε το ενδιαφέρον για την παραγωγή καλού λαδιού και στην επαρχία μας. Με τη βοήθεια και των τοπικών εδαφοκλιματολογικών συνθηκών, επιτυγχάνονταν, με αποτέλεσμα το βιαννίτικο λάδι να βρίσκεται στην πρώτη θέση των επώνυμων ελαιολάδων, σε παγκόσμια κλίμακα.

Δίνουμε στη συνέχεια οδηγίες του Διευθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης Ηρακλείου προς τους παραγωγούς και τους ιδιοκτήτες ελαιουργείων, που, όταν εφαρμόζονται πιστά, εξασφαλίζουν την παραγωγή καλού λαδιού. Αυτό επιβάλλουν περισσότερο και οι σημερινές οικονομικές και ανταγωνιστικές συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί

στην παγκόσμια αγορά.

Ετσι: **Για να παραλαμβάνεται από τον ελαιόκαρπο λάδι καλύτερης ποιότητας, θα πρέπει:**

• Να μαζεύονται οι ελιές από τα δίκτυα (χονδρολιά) όσο πιο συχνά γίνεται (το αργότερο κάθε 20 μέρες).

• Να ραβδίζονται οι ελιές (φιλολιές), όταν ο ελαιόκαρπος είναι φυσιολογικά ώριμος είναι ο ελαιόκαρπος, όταν αρχίζει να αλλάζει χρώμα από πρασινοκίτρινο στο κίτρινο γαλακτώδες ή στο ιώδες και μελανοιώδες.

Φέτος πρέπει να αρχίσει το μάζευμα από το πρώτο 15ήμερο του Νοεμβρίου και εφόσον έχει

Συνέχεια στη σελ. 4

Το Δ.Σ. του Σωματίου των Απανταχού Κατω-Συμιατών "Ο ΚΟΡΝΙΑΚΤΟΣ" εύχεται σε όλους τους Κατω-Συμιανούς και τους συνεπαρχιώτες ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ και ΕΥΧΥΣΙΣΜΕΝΟ το 1998.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ε. ΤΡΑΠΕΖΑΝΛΙΔΗΣ ΕΡΜΙΟΝΗ ΤΣΑΜΠΑΝΑΚΗ

ΤΑ ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Έρχονται στους αναγνώστες τω, σε όλους τους συνεπαρχιώτες και στους φίλους της επαρχίας μας ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κέντρο Υγείας Δ/ντής	22669
Πληροφορίες	22625 ή 22647
Ιατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιόκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Λύκειο Βιάννου	22277
Αγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Ελαιουργείο)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβες)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
T.O.E.B.	22690
Ελληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακεία Άνω Βιάννου	22140
Φαρμακείο Πεύκου	31295
Γεωπόνος	22317
A.T.E. Βιάννου	22180

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. - Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος - Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος - Πευκος	31437
Καρτσάκης Εμμανουήλ - Λουτράκι	22605
Λασηβιτάκης Γ. - Βιάννος	22355
Γαλανάκης Μιχ. - Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. - Χόνδρος	22109
Παπαδάκης Σοφοκλής - Καλάμι	31275
Κονσολάκης Ιωάννης - Αμिरά	31420

(Για υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ:

Στην Άνω Βιάννο: Χαράλαμπος Δημ. Συμβουλάρχης.
Στην Αθήνα: παπα- Εμμανουήλ Βασιλικάκης, κηδεύτηκε στα Αμिरά Ζαχαρίας Γελασάκης Νίκος Αντων. Καρτσάκης

ΔΩΡΕΕΣ

Μας έστειλαν για το Γηροκομείο Αγίας Μονής

Η κ. Αικ. π.Εμμαν. Σπάρτη 5.000
Η κ. Κατίνα χ'Εμμ. Βασιλικάκη 10.000

Ο Σύλλογος Κατω-Συμιανών «Ο Κορνιακός» 30.000

Η οικογ. Κλεάρχου Κυριακάκη στη μνήμη Χαράλαμπος και Ελένης Κυριακάκη και Μενελάου Καρπαθάκη 10.000 για το Γηροκομείο και 5.000 για τον Ι. Ναό Αγίας Αικατερίνης Άνω Βιάννου.

Διόρθωση: Από τυπογραφική αβλεψία έγιναν εσφαλμένες ανακοινώσεις ονομάτων, παραλείψης κ.ά.

Σημειώνουμε όσα απ' αυτά αλλοιώνουν το περιεχόμενο των κειμένων που αναφέρονται:

στη σελ. 7 πρώτη στήλη τα ονόματα του Δ.Σ. του Π.Σ. Αρβής είναι:

1) Μαθιουδάκη-Μάλλιου Σοφία πρόεδρος

Πνευματικά- Συγγελάκη Μαριάννα αντιπρόεδρος

Παπαδογιαννάκης Στέλιος ταμίας

Φραγκιαδάκης Γιάννης γραμματέας

Μέλη: Μπαρμπαγαδάκη-Καπελάκη Κατερίνα

Σωμαρχής Εμμανουήλ Γεωργίου

Χατζάκης Γιώργος του Αμιλίου.

2) Στα εγκαίνια του περιφερειακού Ιατρείου Αρβής, μήνυμα συμπαραστάσης είχε στείλει και ο Νομαρχιακός Σύμβουλος Γιώργος Γιανναδάκης που δε μπόρεσε να παρευρεθεί.

3) Οι φωτογραφίες του κειμένου «ΚΟΝΔΥΛΑΚΕΙΑ 1997» ήταν του Μανώλη Σπανάκη.

• Ο κ. Στέφανος Παπαγιαννάκης μας έστειλε 10.000 δρχ. για το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Βιάννου (γωνία Ι. Κονδυλάκη), στη μνήμη του αγαπημένου εξαδέλφου του Γιάννη Παπαγιαννάκη, αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης κατά τη Γερμανοιταλική κατοχή.

• Στη μνήμη της Αταλάντης χ. Ν. Κουζαράκη τα παιδιά της Γρηγ. Κουζουράκης, Γιάννης και Στέλλα Τριανταφύλλου πρόσφεραν 100.000 δρχ. για τον εμπλουτισμό της γωνίας Κονδυλάκη στο Ιστορικό-Λαογραφικό Μουσείο Βιάννου.

Δωρεές στη μνήμη Ιωάννου Παπαγιαννάκη (Σοφούλη) για το Γηροκομείο Βιάννου

Ιωάννης Πολ. Λουλάκης 15.000,

Κατίνα Κίνου Κουφαλιτάκη 5.000,

Νίκος - Σοφία Πετρακάκη 5.000,

Γιάννης Τζαμουζάκης 10.000,

Δέσποινα Κριαράκη 5.000,

Δημήτριος Σηφάκης 5.000, Ελευθ. Μαστρογιωργάκης 5.000,

• Η Νεκταρία Λιαπάκη πήρε το πτυχίο της Φιλολογίας από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Θερμά συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

• Οι θείες της Μαρία και Βάσω

Στέφανος- Ολγα Παπαγιαννάκη 15.000, Κων/νος Παπαγιαννάκης 5.000, Δημοσθένης Ραπτόπουλος 10.000, Ιωσήφ Κόμης 10.000, Γεώργιος Χρηστάκης 10.000, Γεώργιος Συλιγαράκης 10.000, Δημήτριος Χαρ. Παπαγιαννάκης 10.000, Χρυσάνθη Ηγουμενίδου 5.000, Κ.Κ.Ε. (Βιάννου) 11.000, Μανώλης Παπαγιαννάκης 10.000, Αλεξάνδρα Πετσουλή 5.000, Φωφώ Γαλαίου 5.000.

- Η κ. Χρυσάνθη Σπανάκη 10.000 στη μνήμη του συζύγου της.

- Η κ. Δέσποινα Παπαδάκη στη μνήμη των νεκρών της 5.000 δρχ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

• Ο Σύλλογος Γυναίκων ευχαριστεί τον Γιάννη Παπαγιαννάκη για τη δωρεά των 10.000 δρχ. στη μνήμη του Γιάννη Παπαγιαννάκη (Σοφούλη).

• Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω όλους τους κατοίκους του χωριού μας, που μου συμπαραστάθηκαν ηθικά και υλικά ύστερα από την κλοπή που έγινε στο κατάστημα μου (τη νύχτα της 7ης προς 8η Νοεμβρίου ημέρα τοπικής εορτής).

Είναι πράγματι παρήγορο, που σε τέτοιες περιπτώσεις η κοινωνία της Βιάννου βρίσκεται τον τρόπο να συμπαραστέκεται. Ελπίζω κάποτε να βρει και τον τρόπο να τοποθετηθεί στο περιθώριο τα οποία κακοποιεί στοιχεία υπάρχουν μέσα σ' αυτήν.

Γεώργιος Κοντονασάκης

• Ευχαριστούμε θερμά όλους τους συγχωριανούς, συγγενείς και φίλους που μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ μας πένθος για την ξαφνική απώλεια του πολυαγαπημένου μας

ΙΩΑΝΝΗ ΝΙΚ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗ

Ακόμη αισθανόμαστε την υποχρέωση να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα μέσω και των «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΩΝ ΝΕΩΝ» το γαμπρό μας, την αδελφή μας και τη θεία μας (Ιωάννη Λουλάκη, Νίκη Λουλάκη και Κούλα Δασκαλάκη- Παπαγιαννάκη αντίστοιχα) για τη μεγάλη υποστήριξη και βοήθειά τους.

Τέλος ευχαριστούμε τους καταθέτες χρηματικών ποσών στη μνήμη του πατέρα μας, το παράτυπο της ΠΕΑΕΑ και τον Μανώλη Παπαγιαννάκη για τους επικήδειους λόγους των.

Η σύζυγός του Μαρία.

Τα παιδιά του.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

• Στη Μαριάννα Γουρνεζάκη του Μιχ. (νοσοκόμου), που πήρε το πτυχίο της Νηπιαγωγού, θερμά συγχαρητήρια.

Δωρίτα Μαστρογιωργάκη-Σπανάκη

• Η Νεκταρία Λιαπάκη πήρε το πτυχίο της Φιλολογίας από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Θερμά συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

• Οι θείες της Μαρία και Βάσω

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Πέθανε ξαφνικά (από εγκεφαλικό επεισόδιο) και κηδεύτηκε στην Άνω Βιάννο ο Γιάννης Παπαγιαννάκης ή Σοφούλης, όπως τον ήξεραν και τον φώναζαν όλοι.

Γιος υδραυλικού, μαθήτευσε στον πατέρα του και ασχολήθηκε σ' όλη του τη ζωή με τα υδραυλικά. Η κοινωνική ευαισθησία, που τον διέκρινε από τα πρώτα του χρόνια, τον έφερε σ' επαφή με τα πιο προοδευτικά μέλη της βιαννίτικης κοινωνίας από τα προπολεμικά χρόνια. Το 1940 υπηρετούσε τη θητεία του στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, απ' όπου μετά την υποχώρησή και την κατάληψη της χώρας μας από τους Γερμανοϊταλούς γύρισε στη Βιάννο. Πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Πρόσφερε τις υπηρεσίες του από την Οργάνωση της Βιάννου αλλά και του Ηρακλείου, όπου έμεινε κατά το 1942. Εργαζόμενος στο αεροδρόμιο Ηρακλείου μαζί με τον Γρηγόρη Ηγουμενίδη, μετέφεραν στην οργάνωση πληροφορίες για τα εκεί εκτελούμενα έργα. Η οργάνωση της Βιάννου, εκτός των άλλων υπηρεσιών του, τον χρησιμοποιούσε ως σύνδεσμο προς το Ηράκλειο με τις οργανώσεις της επαρχίας αλλά και τους αντάρτες στο λημέρι. Εκεί βρέθηκε κατά τη μάχη με τους

Γερμανούς στη Σύμη.

Στην κηδεία του πήραν μέρος οι κάτοικοι της Άνω Βιάννου αλλά και πολλοί από τα γειτονικά χωριά και αντιπροσωπία της ΠΕΑΕΑ από το Ηράκλειο, εκπρόσωπος της οποίας κατά την επικήδεια ομιλία του αναφέρθηκε στην προσφορά του Σοφούλη στον εθνικό αγώνα. Στην προσφορά του αυτή, αλλά και στα κοινά του χωριού με τη συμμετοχή του σε όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις, αναφέρθηκε και ο Μανώλης Παπαγιαννάκης, που μίλησε στη συνέχεια για να τονίσει ιδιαίτερα τους δεσμούς του με το Γρηγόρη Ηγουμενίδη και τις προσπάθειές του να τον βοηθήσει μαζί με άλλους χωριανούς να δραπέτευσει από τις φυλακές Ηρακλείου όπου εκρατίτο αλλά και στην πρόταση που του έκανε σε μια από τις επισκέψεις στις φυλακές της Αγίας να φύγει και να παραμείνει στη θέση του αυτός. Πρόταση που, όπως ανέφερε στους δικούς του, ο Γρηγόρης δεν δέχτηκε, καταδικάστηκε σε θάνατο κι εκτελέστηκε.

Ο Γιάννης Παπαγιαννάκης είχε δημιουργήσει καλή οικογένεια. Πρόλαβε και αποκατέστησε και τα τρία του παιδιά αλλά και την κόρη της γυναίκας του από πρώτο γάμο και όλοι τον περιέβαλλαν με πολλή στοργή και αγάπη.

Π' ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΑΚΗΣ- Π' ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΑΣΙΛΙΚΑΚΗΣ

Δυο αδελφια. Δυο ιερείς. Έφυγαν μαζί μαζί. Λίγους μόνο μήνες ο ένας ύστερ' από τον άλλο. Δεν πρόλαβε ο Μαθαίος Βασιλικάκης, ο πατέρας, να καλωσορίσει τον πρώτο του γιο και την πόρτα χτυπά κι ο δεύτερος. Το φανταζόταν άραγε, όταν το 1943 η γερμανική σφαίρα τον άφηνε νεκρό στη βρύση των «Μελιανών» και το αίμα του ανακατεύτηκε με το νερό της στάμνας που θα πήγαινε να δροσίσει τους τραυματίες στο σωρό των σκοτωμένων στ' «Αμπελία» των Αμिरών;

Δυο γιοι οδηγούμενοι από την πίστη του πατέρα, διάλεξαν κι οι δυο τον ίδιο δρόμο, για να υπηρετήσουν τον άνθρωπο. Παπός ο πρώτος, ο Δημήτρης, πολλά χρόνια στ' Αμिरά και στο Βαχό

στη συνέχεια, στους Αποστόλους Πεδιάδος και στην Αθήνα μετά ο δεύτερος, ο Μανώλης. Υποδειγματική η επαγγελματική ζωή και των δυο, άφησαν κοινωνικό έργο στις ενορίες που τάχθηκαν να υπηρετήσουν. Αγαπητοί στους ενορίτες τους, στοργικοί στους αδυνάτους, θα τους θυμόνται όλοι για πολλά χρόνια. Θα τους υπενθυμίζει και στις επόμενες γενιές το έργο που άφησαν πίσω τους.

Οι οικογένειες που δημιούργησαν και οι δυο, παιδιά κι εγγόνια, που είχαν την τύχη να τα δουν και να τα χαρούν αποκαταστημένα, λυτούνται σήμερα για την αναχώρησή τους, νιώθουν όμως όλοι τους περηφάνια γι' αυτούς.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Δ. ΣΥΜΒΟΥΚΑΚΗΣ

Υστερ' από τον κλονισμό της υγείας του και την περιπέτεια του στα τελευταία χρόνια στο νοσοκομείο, η φροντίδα των γιαντών αλλά και η περιποίηση των δικών του δεν μπόρεσαν να τον κρατήσουν άλλο. Πέθανε και κηδεύτηκε στη Βιάννο, με τη συνοδεία αρκετών κατοίκων του χωριού.

Στο διάστημα τ

ης τετράχρονης κατοχής πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση και η οργάνωση της Άνω Βιάννου τον χρησιμοποιούσε πολλές φορές σε διάφορες υπηρεσίες, που με προθυμία εκτελούσε την αποστολή που του ανέθεταν.

Ασχολήθηκε με τ' αγροτικά και την ελαιοκαλλιέργεια. Στάθηκε δίπλα στις αδελφές

του σε ό,τι είχαν ανάγκη, αλλά και στην οικογένειά του, που γυναίκα και γιος του συμπαραστάθηκαν πολύ στα τελευταία χρόνια ως το θάνατό του στο πατρικό του σπίτι ανάμεσα και στις αδελφές του, που παρά και τη δική τους κλονισμένη υγεία του συμπαραστέκονταν ως την τελευταία του στιγμή.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Στη θέση «ΑΥΓΟΣ» της Κοινότητας Άνω Βιάννου σε συμπέρουσες τιμές. Πληροφορίες τηλ. 4829313, 4816657, 4821738

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΕΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ στη θέση «Κέντρα» έκταση 7 περίπου στρεμμάτων με 25 ελαιόδενδρα. Επίπεδη κατάλληλη για θερμοκήπιο σε τιμή ευκαιρίας. Πληρ. τηλ. 081 320267 Μαρκάκη Ειρήνη

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΙ- ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΙ

Με κάθε μεγαλοπρέπεια γιορτάσαμε και φέτος τον πολιούχο του χωριού μας, τον Άγιο Ιωάννη το Χρυσόστομο.

Σύσσωμο το Κεφαλοβρύσι, αλλά και πλήθος πιστών από τα διπλανά χωριά, τίμησαν τον Άι-Γιάννη, ήλθαν στη χάρη του, άναψαν ένα κεράκι και πήραν την ευλογία του.

Το πρωί της εορτής εψάλη ο όρθρος και η θεία λειτουργία από τον εφημέριο του χωριού μας π' Δημήτριο Γιαλιαδάκη, με συλλειτουργούς τους π' Εμμ. Στεφανάκη εφημ. Αγ. Βασιλείου και π' Ιωάννη Κοντάκη εφημ. Αγ. Αικατερίνης Βιάννου.

Μετά το πέρας της πανηγύρεως και θείας λειτουργίας ο Πολ. Σύλλογός μας, αναβιώνοντας παλαιότερο έθιμο της εορτής που ήθελε τους προσκυνητές να κάθονται όλοι μαζί στο προαύλιο του ναού και να πίνουν ένα κρασί, παρέθεσε γεύμα προς όλους τους προσκυνητές.

Και ενώ οι ιερείς έψαλλαν την θ. λειτουργία, τα παιδιά του Πολ. Συλλόγου είχαν ανάψει τη φωτιά. Ο Γιώργος ο Βαρδάκης έστησε το σιντεροτοίκαλο και ξάφριζε το κρέας και σε λίγο έβαλε τον τραχανά.

Με το πέρας της θ. λειτουργίας όλα ήταν έτοιμα.

Ένας ένας που έβγαине από

την εκκλησία έπαιρνε τον δίσκο του με νοστιμότατο τραχανόζουμο, κρέας βραστό, σικωτίτη γηραντό, τυρί και ψωμί. Κάθισαν όλοι μαζί χωρίς να φύγει κανείς, έφαγαν και ευχήθηκαν χρόνια πολλά πίνοντας άφθονο κρασί.

Τα παιδιά του Π.Σ. με μεγάλη προθυμία περιποιήθηκαν όλους τους προσκυνητές, οι οποίοι κάθισαν μέχρι αργά το μεσημέρι.

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους προσκυνητές που τίμησαν με την παρουσία τους το πανηγύρι μας και την εκδήλωσή μας, τον αγαπητό συγχωριανό μας το Γιώργη το Βαρδάκη για το υπέροχο τραχανόζουμο που έφτιαξε και τα παιδιά του Π.Σ. που βοήθησαν.

Ακόμα να ευχαριστήσουμε την κα Καλλιόπη Λουλάκη για την ενίσχυση του Συλλόγου μας με 5.000 δρχ.

Ευχόμεθα σε όλους χρόνια πολλά, υποσχόμενοι του χρόνου καλύτερα και περισσότερα πράγματα, ολόημερη εκδήλωση και τρικουβερτο γλέντι, όπως τον παλιό καλό καιρό, γιατί, όπως διαπιστώσαμε, ο κόσμος το έχει ανάγκη.

Το Δ.Σ. του Π.Συλλόγου.

Στον Συμμαθητή και φίλο

Κωστή Στεφανάκη

Ο ΔΟΝΤΟΓΙΑΤΡΟΣ

Γράφει ο Νίκος Ανδρέα Θεοδοσάκης

Να γιατί μου έμεινε αξέχαστο, καιτοι ήμουν ακόμα παιδί, όταν ο πατέρας μου ο Ανδρέας είχε ανοίξει μια «Πολυκλινική» στο χωριό μας το Χόνδρο. Και γνώριζε όλες τις αρρώστιες και όλα τα γιατρικά. Για καθεμιά και το δικό της χωριστά.

Ακόμα γνώριζε και ήκανε και τον οδοντίατρο! Και να τι τον είδα και ήκανε στους αρρώστους που του πονούσαν τα δόντια τους. Όταν πλιά οι αρρώστοι δεν άντεχαν τους πόνους και είχαν πρηστεί και έβαναν τις φωνές, ερχόντανε στον «γιατρό» τον Ανδρέα. Κι αυτός ήπιανε ένα πλήνιο πιάτο και το γέμιζε αναμμένα κάρβουνα. Απάνω στα κάρβουνα ήρχινε τα γιατρικά του: λίγο κρομμυδόσπορο, δυο τρία ασκελίδια σκόρδα και κερί. Αυτά βγάνανε μαύρο καπνό και βρωμομυρωδιά. Απάνω στους καπνούς τοποθετούσε ένα χωνί από την πλατιά μεριά και τη στενή την πήγαινε στο πονεμένο δόντι. Και έλεγε στον άρρωστο: «το δόντι σου είναι κουφαλιάρικο και έχει μπει μέσα φαγητό και έκανε σκουλήκους και σε δαγκάνουνε, γι' αυτό πονείς. Με τους καπνούς θα ψοφήσουν οι σκουλήκοι και θα ξεπονέσεις».

Άλλους γιάτρευε με μαγικά: έπαιρνε ένα χόρτο που το λέγαμε βλοητό και ήξερε τη γηθεία και την έλεγε: Και άμα κουνούσε και έπρεπε να το βγάλει, ήπαιρνε μια μπρόκα και την κάρφωνε πάνω στο τραπέζι. Μετά τ'όδεμε με μια γερή κλωστή το δόντι στην μπρόκα. Πήγαινε από πίσω και του κάρφωνε μια βελόνα στον πεσινό και πήγαινε να φύγει και έμεινε το δόντι δεμένο στην μπρόκα.

Αυτά γινόντανε στο χωριό μου μέχρι και τη φτωχή δεκαετία του 1930. Μετά άρχισαν να καλυτερεύουν το ένα μετά το άλλο μέχρι και σήμερα που έχουμε φθάσει στον χρυσό αιώνα και αυτή η πολυβασανισμένη

Βιάννος. Οι ολίγοι εναπομείναντες ηλικιωμένοι αποκομμένοι από τη ζωή δεν πεθαίνουν αβοήθητοι.

Υπάρχει αυτό το σωσίβιο που το λένε Κέντρο Υγείας με πολύ καλό προσωπικό. Με το γλυκό χαμόγελο υποδέχονται τους αρρώστους και παρηγορούν τον πόνο τους. Και αν πω και γι' αυτά τα γεράκια τα ασθενοφόρα, που, μόλις χτυπήσει το τηλέφωνο, είναι μπροστά σου και ύστερα από λίγη ώρα είσαι στο διανυκτερεύον νοσοκομείο.

Θέλω να πω και για τον οδοντίατρο τον Δημήτρη τον Τζανάκη. Αυτόν τον καλό και ευπαρουσίαστο επιστήμονα. Αυτόν τον γλυκό και χρυσό άνθρωπο. Αυτόν που σου γλυκαίνει τους πόνους και σου παίρνει το πονεμένο δόντι χωρίς να πονέσεις, μόνο με το γλυκό του χαμόγελο, με τα γλυκά του λόγια. Ενώ σκάφτει με το λοστό να το ξεπατώσει, σου λέει: Πονείς; Οι, ντα μπορείς να πονείς που σου'βαλα και γιατρικό και θα σου βάλω κι άλλο, για να μην πονείς; Πονείς άλλο; Οι ε! Και άλλα πολλά.

Εγώ θέλω να μιλήσω, θέλω να πω που πήγα ως άρρωστος στο γραφείο του και είδα και κατάνομα την αξία του ότι τέθιοι άνθρωποι, τέθιοι επιστήμονες ποτέ μη ποτέ δεν πρέπει να λησμονούνται.

Ακόμα θέλω να πω ότι αυτός ο γιατρός που είναι της Βιάννου κοπέλι και είναι εγγονός του μετόδεμε με μια γερή κλωστή το δόντι στην μπρόκα. Πήγαινε από πίσω και του κάρφωνε μια βελόνα στον πεσινό και πήγαινε να φύγει και έμεινε το δόντι δεμένο στην μπρόκα.

Αυτά γινόντανε στο χωριό μου μέχρι και τη φτωχή δεκαετία του 1930. Μετά άρχισαν να καλυτερεύουν το ένα μετά το άλλο μέχρι και σήμερα που έχουμε φθάσει στον χρυσό αιώνα και αυτή η πολυβασανισμένη

Χόνδρος 5-11-97

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟ

Γ Α Ρ Δ Ε Ν Ι Α

- Άνθη - φυτά

- Νυφικές ανθοδέσμες

- Στολισμοί εκκλησιών

- Είδη δώρων

- Στέφανα

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΡΤΣΑΚΗ

ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ - ΤΗΛ. 22650 & 22008

ΤΑΒΕΡΝΑ «ΔΙΑΒΑΤΗΣ»

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΝΕΤΑΚΗΣ

Στο δρόμο μεταξύ Κάτω και Άνω Βιάννου, 64 χιλιόμετρα από το Ηράκλειο.

Διαθέτει αίθουσα για γάμους, βαπτίσις

και κάθε είδους εκδηλώσεις.

Χωρητικότητα για 1000 άτομα. Τηλ. (0895) 22810

«ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ»
«ΕΝΑΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ
ΑΠ' ΤΗ ΒΙΑΝΝΟ»

του ΘΩΜΑ Δ. ΜΑΝΙΑΤΗ, ΕΠΙ/ΓΟΥ Ε.Α.

Την 28η Οκτωβρίου 1941 βρισκόμουν στην αγαπημένη μου Βιάννο. Καθόμουν στο καφενείο του Γιώργη του Παπαδημητράκη, με τον ήλιο Αρνεωνιάδη, τον συνάδελφό μου Σπανό και με φίλους Βιαννίτες. Οι Ιταλοί είχαν έλθει προ οκτώ ημερών και είχαν καταλύσει στο Δημοτικό σχολείο. Ήταν περίπου ένα λόχος της Μεραρχίας «ΣΙΕΝΑ».

Εκεί λοιπόν περ συζητούσαμε, θα ήταν περίπου δέκα με έντεκα πρωινή ώρα, ακούμε πυροβολισμούς που προήρχοντο από το μέρος της Πλάκας. Όπως ήταν επόμενο, επικράτησε μια σύγχυση, οι Ιταλοί έτρεχαν πανόπλιο προς την Πλάκα, και όλοι διερωτώμεθα τι να συμβαίνει. Σε λίγο κλοκώθηκε το νέο. Μία περιπόλος, αποτελούμενη από ένα λοχία και δύο στρατιώτες, έβρισαν στα σπίτια έρευνα για όπλα, και σε κάποιο σπίτι ενός Ν. Κοκολάκη βρίσκουν μια παλιά караμπίνα. Έπιασαν λοιπόν τον κάτοχο, και ενώ τον οδηγούσαν για το σχολείο, τους ξέφυγε. Σε λίγο μάθαμε και τον τρόπο που τους ξέφυγε.

Όταν τον έπιασαν, τον έβαλαν στη μέση οι δύο στρατιώτες και ο λοχίας βάδιζε δυο τρία βήματα εμπρός κρατώντας την караμπίνα. Δεν είχαν προχωρήσει παρά είκοσι με τριάντα μέτρα, οπότε ο Κοκολάκης δίνει μια κλωστή στον προπορευόμενο λοχία και ταυτοχρόνως τινάζει τα χέρια του δεξιά και αριστερά και ρίχνει κάτω τους δυο στρατιώτες και άρχισε να τρέχει. Μέχρι να σηκωθούν οι Ιταλοί, να συνέλθουν και να πάρουν τα όπλα, ο Κοκολάκης είχε φθάσει στο Χόνδρο...

Οι θραυσιέλιδοι, οι φασίστες του Μουσολίνι, λύσσαξαν για το πάθημά τους και για να εκδικηθούν για το ρεζιλίκι τους, έπιασαν τον αδελφό του Κοκολάκη τον Δημόνιο, ένα μεσήλικα άνθρωπο, και τον πήγαν στην Καραμπινάρα και, όπως μάθαμε, τον έδωσαν. Σε λίγες ημέρες τον πήγαν στην Ιεράπετρα και το τι απέγινε δεν μάθαμε, γιατί σε λίγες μέρες φύγαμε από τον Τσουτσούρο.

Εκεί στις σπηλιές στον Άγιο Νικήτα της Απεσκέπτεως, όπως έχω γράψει σε σημειώματά μου, ο αρχηγός της Αντιστάσεως στην περιφέρεια αείμνηστος Αλέξανδρος Ραπτόπουλος, για να μας τροφοδοτεί και να μας ενημερώνει. Σε μία από τις επισκέψεις του συνοδεύετο από ένα άτομο, που μας είπε ότι ήτο ο Κοκολάκης που ξέφυγε από τους Ιταλούς. Κοιτούσα αυτόν τον άνδρα και τον θαύμασα. Ήταν ψηλός με αδρά χαρακτηριστικά, μελαψός και γεροδέμενος. Φορούσε σιτάνια, μαύρο πουκάμισο και φακελάρι με κρόσια, με δυο λόγια ήταν ένας «Κρητικός» με τα ούλα του». Όπως τον έβλεπα, μου φάνηκε σαν να μοιάζει κάπως με τους ήρωες που περιγράφει ο μοναδικός και ανεπανάληπτος ΝΙΚ. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ στο έργο του «Καπετάν Μιχάλης», δηλ. σαν τον Πολυξύγκη, Μανούσακα, Σήφακα κλπ. Αυτός, σκέφθηκα ήταν ικανός όχι τρεις Ιταλούς να εξουδετερώσει, αλλά δεκατρείς.

Τα μαύρα χρόνια της κατοχής κυλούσαν. Εγώ έφυγα για τη Μέση Ανατολή με υποβρύχιο και υπηρετούσα στο όπλο μου, δηλαδή στην αεροπορία. Φθάσαμε στον Μάρτιο του 1944. Η μοίρα μας, η 13η βομβαρδιστική, είχε επιστρέψει από τη Δυτική έρημο της Αφρικής, κοντά στην Αλεξάνδρεια, για ανασυγκρότηση, προκειμένου να αναχωρήσουμε για την Ιταλία. Τα συμμαχικά στρατεύματα προχωρούσαν νικηφόρα στο μέτωπο της Ιταλίας και προχωρώντας απελευθέρωναν αιχμαλώτους πολέμου, που βρίσκονταν στην Ιταλία, και ταυτοχρόνως και φυλακισμένους Έλληνες και Γιουγκοσλάβους άνδρες και γυναίκες, που είχαν καταδικασθεί από τα στρατοδικεία για πατριωτικές ενέργειες.

Μια ημέρα μάθαμε ότι σε απόσταση δέκα περίπου χιλιομέτρων απ' τη μονάδα μας οι Άγγλοι είχαν φέρει από την Ιταλία απελευθερωθέντες φυλακισμένους, Έλληνες και Γιουγκοσλάβους. Αμέσως σχημάτισα μια επιτροπή, στην οποίαν έλαβα μέρος, και όλοι οι άνδρες της μοίρας, αξ/κοί, υπ/κοί και σμηνίτες, τρέξαμε να προσφέρουμε ό,τι μπορούσαμε.

Μαζέψαμε χρήματα, εσώρουχα, παπούτσια, αδειάσαμε την κατρίνα από μπύρες, σοκολάτες, μπισκότα, τσιγάρα κλπ. και την άλλη ημέρα ξεκινήσαμε να τα πάμε στα απελευθερωμένα αδέρφια μας. Το τι συνέβη, όταν μας είδαν, είναι αδύνατο να περιγράψω. Αγκάλια, φιλία, δάκρυα, ζητωκραυγές κλπ. Προπαντός οι γυναίκες ήταν ασυγκράτητες.

Σε μια στιγμή βλέπω να στέκεται ατάραχος κι ασυγκίνητος παραπέρα, ποιος; ο Κοκολάκης. Φορούσε στρατιωτικό παντελόνι και αμπέρχο και αρβύλες. Οι περιπέτειες και τα βασανιστήρια που τράβηξε (όπως μου είπε κατόπιν) δεν τον είχαν αγγίξει διόλου. Προς στιγμήν τάχασα, στο πρόσωπό του είδα όλη τη Βιάννο και τους αγαπημένους Βιαννίτες. Τον πλησιάζω και χωρίς περιστροφές του είπα: «Εσύ είσαι ο Κοκολάκης απ' τη Βιάννο, που σ' έπιασαν οι Ιταλοί την 28η Οκτωβρίου και τους ξέφυγες;». Η απορία ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό του και μου λέει: «Ποιος είσαι τού λόγου σου που κατέχεις ούλα τούτα για μένα;» Δεν τον άφησα στην απορία του. Αμέσως του μίλησα για τη Βιάννο, για τον Ραπτόπουλο και τον Άγιο Νικήτα, για την κλεφτοσπηλιά, τη συνάντησή μας κλπ.

Το πρόσωπο του έλαμψε. Μου αρπάζει το χέρι και μου δίνει ένα δυνατό τράνταγμα. Τα δάκτυλά μου παρά λίγο να μου τα συνθλίψει μέσα στη χερσούκλα του. «Είντα κάνει, μωρέ αδέλφι, πού να σε γνωρίσω εδά, αλλιώς ήσουν τότε κι οι άλλοι μες στο σπηλι κι αλλιώς σε βλέπω εδά». Είπαμε πολλά, μου είπε ότι το χειμώνα του 1942 τον έπιασαν οι Ιταλοί, πέρασε στρατοδικείο και τον καταδίκασαν είκοσι χρόνια φυλακή. Τράβηξε κακουχίες, βασανιστήρια κλπ. Στην παρατήρησή μου ότι παρ' όλα αυτά δεν άλλαξε καθόλου, μου είπε: «Τα ίδια τράβηξα και με τους Τουρκαλάδες το 1922 που πιάστηκα αιχμάλωτος στην Μικρά Ασία»

Χωρίσαμε. Ασφαλώς μετά την απελευθέρωση θα γύρισε στη Βιάννο. Για να βρίσκεται τώρα στη ζωή είναι μάλλον απίθανο, αλλά αν ζει, πρέπει να έχει περάσει τον αιώνα. Τέτοια παλληκάρια βγαίνουν ή λεβεντομένα Κρήτη.

Ο ΚΕΡΑΤΟΚΑΜΠΟΣ
ΕΠΙΝΕΙΟ ΤΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

Μέρος 1ο

Είχε για καλά χειμωνιάσει! Μέσα του Δεκέμβρη, ο ουρανός φόρτωνε, όλο και χαμηλώνει από τη μεριά του Σκουροχάρακου, κι η θάλασσα όλο κι αγριεύει και κατακτιπυύσει την ακρογιαλιά, που άφριζε κι άποριζε σ' όλο το μήκος, όπου της άποριζε να δει το μάτι, ως την Αρμενιόπετρα και τον ποταμό της Κέντρας, κι ως τα Λιμναρά και τον Ληστή!

Η κακοκαρία δεν έλεγε να κοπάσει. Μέρρες γύρω είχε να φανεί το καράβι του γύρου. Οι μεγαλέμποροι του Κερατοκάμπου, ο Κοκολοστέργιος, ο Τίτος, ο Τζαγκουρνογιώργης, ο Μανέτας, έβγαίνουν κι έμπαιναν στους μαγατζέδες τους, ανήσυχτοι, γεμάτοι νευρικήτητα κι ανυπομονησία, έβαζαν την παλάμη στο κούτελο κι έρευνούσαν το πέλαγος, από τη μεριά του Τσουτσούρου, μα τίποτα, κανένα σημάδι! Η κακοκαρία που συνεχίζονταν με δυνατό γαρμπή είχε ολότελα φουντώσει, η θάλασσα πια λυσομανούσε κι έκανε το μεγάλο χαρακτηριστικό βράχο, τον Ληστή, να βρουχάται, σαν τεράστιο μωκόλιοντάρι!

Πρέπει να πούμε, περισσότερο για τους νέους μας, πως για την ονομασία του γνωστού βράχου, που ν'αι θεμελιωμένος στην άκρη της θάλασσας, δυτικά του οικισμού Αστρί, υπάρχουν διάφοροι μύθοι. Ο Αστρί όμως που μας είχε διηγηθεί ο αξέχαστος Γερουλάκος, που κι εκείνος τον είχε ακούσει από τον παππού του, μοιάζει να του ταιριάζει περισσότερο!

Ήτανε, λέει, κάποτε, τα παλιά παλιά χρόνια, ένας ξακουστός άρχοντας στην περιοχή κι η μοναχοκόρη του, μια κοπελιά με νιάτα κι ομορφιά, αγάπησε ένα κοινό θνητό, ένα Βιαννιτάκι, παλληκάρι ολόδροσο, αρρενωπό, γεμάτο χαρίσματα και λεβεντιά. Ο πατέρας, που έμαθε το μυστικό, άστραψε και βρόντηξε! Κάλεσε τους φρουρούς κι έδωσε εντολή να συλλάβουν τον νέο και να τον γκρεμίσουν από την κορφή του πανύψηλου βράχου, να τον ρουφήξει η μανιασμένη θάλασσα. Ετσι κι έγινε... Όμως ο βράχος, όσο τον ξέρουν από κοντά, σχηματίζει μια πέζα, κάτι σαν λοτζέτα, στην κρέμασή του, πάνω από την επιφάνεια του νερού. Εκεί έπεσε το κακόμοιρο παλληκάρι, σφηνώθηκε σε μεγάλη πυκνή σκιοπροσιά και κρατήθηκε ζωντανό, μα τσασκιόμένο! Μέρρες ακούγονταν από τα γύρω κι μουγκρές του, μέχρι που, ανήμπορο ν' αντηδράσει, νηστικό, διψασμένο, αβοήθητο, ξεψύχησε. Βεβαία, από το περιβάλλον του φωνιά διαδόθηκε πως εκείνος ο άνθρωπος έπρεπε να υποστεί τη σκληρή τιμωρία, γιατί λήστευε την περιοχή, ήταν εγκληματίας, αδιόσταχος και επικίνδυνος ληστής! Αυτός ο σκληρός κι αποτρόπαιος θάνατος τού τρεπε.

Όσοι, από τα γύρω, άκουγαν το παλληκάρι να μουγκρίζει από τους φρικτούς πόνους και την αδικία, να φωνάζει απεγνωσμένα για βοήθεια, αφού δεν ήξεραν την αλήθεια και το μέγεθος της ατιμίας που είχε διαπραχθεί, έλεγαν και ξανάλεγαν: Μουγκρίζει ο ληστής, ακούτε πώς μουγκρίζει!... Ετσι, με τον καιρό, αφού κουβεντιάζονταν το περιστατικό, από στόμα σε στόμα, κόλλησε τελικά στο βράχο το όνομα. Από τότε όλοι τον ξέρουν και τον λένε Ληστή! Πολλές φορές στα παιδικά μας χρόνια, σε μεγάλη θαλασοταραχή, ακούγαμε εκείνο το χαρακτηριστικό μουγκρο, ένα βρουχά που σ'αχίζε τον αέρα κι έφθανε μακριά, ως και στα γύρω χωριά της Βιάννου.

Κακοκαρία έρχεται, έλεγαν οι μεγάλοι, μουγκρίζει ο Ληστής!

Ο Ληστής βέβαια εξακολουθεί να μουγκρίζει ακόμη και στους καιρούς μας, κάθε φορά που σε χειμωνιάτικα μερονύχτια έρχονται άγριοι νοτιάδες και σπρώχνουν τα τεράστια κύματα με ορμή πάνω του, καθώς είναι ριζωμένος στο ακρογιάλι κι εκτείνεται από την πλευρά του γκρεμού, νοτικά, μέσα στη θάλα-

σα, πάνω από δέκα μέτρα βάθος. Κι όπως το κύμα, μεταφέροντας τόνους νερού, πέφτει πάνω του, τρυπώνει μέσα του από τη μακρόστενη σπηλιά, που ν'αι σμιλεμένη από τους αιώνες στο κουφάρι του, με την πόρτα της μισή μέσα, μισή έξω από το νερό, φάτσα στο νοτιά. Αυτό το έμπα-έβγα του νερού, η συμπίεση και η εκτόνωση του αέρα, που μαντρίζεται μέσα στα σπλάχνα του βράχου, είναι στα τους ειδικούς η αιτία του θορύβου που απλώνεται στα γύρω, ως απάνω ψηλά στο Λουτράκι κι ακούγεται σαν μουγκρο! Δεν ξέρει κανείς! Μήπως είναι καλύτερα, στην άχαρη κι αποξηραμένη πνευματικά και ψυχικά εποχή μας, ν' αγνοήσουμε τους ειδικούς και ν' αγκαλιάσουμε τον μύθο;... Όπως λένε, οι μύθοι είναι η σκέψη, το πνεύμα, η φωνή των προπαππούδων μας!

Η περιοχή του Κερατοκάμπου ήταν από τα παλιά απίθανα ελκυστική! Όχι βέβαια μόνο για τις αναμφισβήτητες ομορφιές που συγκεντρώνει ως τοπίο, ως ακρογιαλιά, ως κλίμα, ως περιβάλλον γενικότερα, μα και ως τόπος που προσφέρει, προσκαλεί και δελεάζει, για επιχειρηματικές δραστηριότητες. Από τα τέλη του περασμένου αιώνα είχαν κατέβει οι πρώτοι επιχειρηματίες Βιαννίτες, εγκαταστήθηκαν, έστησαν κτήρια και οργανώσαν εμπορικές επιχειρήσεις. Ο Κοκολοστέργιος από το 1890 είχε ανοίξει το πρώτο μαγαζί με καφενείο και λιανεμπόριο στο μετόχι των Κοντύλων, που στέκει ακόμη, εκεί δίπλα στο κανέριο, χτισμένο, πανέμορφο στολίδι του τόπου, στο ξενοδοχείο της εταιρείας «Δευκαλιώνια Κόμη». Γρήγορα μεταφέρθηκε στον γνωστό χώρο κοντά στην εκκλησία, όπου κατασκευάσε φάμπρικα, μαγατζέδες και ευ-

ρυχωρά δωμάτια, για μπακάλιο, καφενείο και κατοικία. Ακολούθησαν οι αξέχαστοι Τίτος, Τζαγκουρνήδες, Παπαμαστούρηδες κι ο Μανέτας δίπλα στη γνωστή ασπρομουριά, και με σήμερα ακόμη, καλοκαιρινές μέρες, φιλοξενεί και ξεκουράζει στον ισκίο της γειτονίας και πολλούς περασμένους! Όλοι οι παραπάνω άνθρωποι ζωντανόι, ακούραστοι, πεισματάρηδες, έπεσαν με μανία, ευγενική άμιλλα και μεράκι, στο εμπόριο, στο δώσε-πάρε.

Βρισκόμαστε σε μια εποχή που ο Κερατοκάμπος, όπως κι οι άλλοι οικισμοί της επαρχίας, ζούσε σε απομόνωση. Για να πάει κανείς στη Βιάννο, έπρεπε να περπατεί δυο ώρες από το δρόμο που περνούσε από Σταυρωμένο, Αφρατί, Καβούσι ή από τον άλλο που έπαιρνε πάνω στον Πασό το Μετόχι, προχωρούσε δίπλα στον Κερατοκαμπίτη ποταμό, ξεκορφίζε στα Γαλανά Χαράκια, κάπου εκεί στον Άγιο Ραφαήλ, και ξεπόριζε, από την Κάτω Βιάννο η από την Ποταμία, στο χωριό. Αβάσταχτο βάσανο, να συνοδεύει κανείς ζώα, φορτωμένα, ταλαιπωρημένα, ν' αγκομαχούν κατάκοπα, μούσκεμα στον ιδρώτα, να πέφτουν, να ξεσομαρίζουν, σ' αυτά τα ανεγυριστά μονοπάτια, τα γεμάτα ανεγυριστά κι εμπόδια, κατασκευασμένα μάλλον από τα ίδια τα κακόμοιρα ποδάρια τους με τα συνηνεπράσματά τους, χρόνο με χρόνο! Κι αφού δεν υπήρχε οδικό δίκτυο προς τις μεγάλες πόλεις και το αυτοκίνητο ήταν άγνωστο, ως το '35, που έφθασε δεκά δεκά με τον αυτοκινήτοδρόμο που είχε κατασκευασθεί με τον κασμά, τη βαριά και το φτυάρι και σε πολλά σημεία ήταν προβληματικός και επικίνδυνος, τα βάσανα των μεταφορών

από και προς τον Κερατοκάμπο, καθώς και στους άλλους παραλιακούς οικισμούς, δεν είχαν τελειωμό! Το πηγαίν' έλα με το Ηράκλειο εξακολουθούσε να γίνεται με το "δυοπόδι", όπως έλεγαν την οδοπορία, σε μια απόσταση που οι πιο γρήγοροι μπορούσαν να καλύψουν σε 12-13 ώρες. Τα διάφορα υλικά, τα τρόφιμα, τα εμπορεύματα, μεταφέρονταν με τα ζώα, μουλάρια ή άλογα, που τα φόρτωναν ή τα εξέφναν και τραβούσαν κάρα.

Οι δραστηριότητες των πανέξυπνων κι ακούραστων Βιαννιτών επιχειρηματιών στον Κερατοκάμπο πλάταιναν, ββαθιαν, όλο και μεγάλωναν, κι οι μεταφορικές ανάγκες μεγάλωναν κι αυτές κι έτσι άνοιξαν τελικά από ανάγκη οι θαλάσσιοι δρόμοι! Πρώτα με μικρά καΐκια με κουπιά και πανιά, ύστερα με μεγαλύτερα, μηχανοκίνητα, που ερχόντουσαν από τη Γεράπετρο, έφεραν κι έπαιρναν κι από τη δεκαετία του 1910 κι εδω με μπότορι από το Ηράκλειο, τα Χανιά, τον Πειραιά, το Βόλο, τη Θεσσαλονίκη κι άλλα λιμάνια. Ένα μεσάλο μόντοριπ, το "ΠΑΝΑΓΙΑ" στην αρχή κι ύστερα το "ΤΑΥΓΕΤΟΣ", ναυλωμένο από το κράτος, ξεκινούσε από τα Χανιά κι έκανε το γύρο της Κρήτης. Σταματούσε και στην παραλία μας, κάθε δεκαπέντε μέρες, Τσουτσούρο, Κερατοκάμπο, Άρθη, Ψαρή Φοράδα. Πολλές φορές, όταν συναντούσε κακοκαρία, έριχνε άγκυρα σε κάποιο υπήγειμο όρμο και καθυστέρουσε, ξέφυγε από τις κανονικές ημερομηνίες. Ήτανε το καράβι του γύρου, όπως το'χαν ονομάσει, και το περιμέναν πώς και πώς!

...Μα θα συνεχίσουμε στο επόμενο!

Μανώλης Παπαγιάννης
Ηράκλειο- Οκτώβρης '97

“ΒΙΑΝΝΟΣ”

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
Η παραμονή των Ιταλών στη Βιάννο

Μαστρογιωργάκη Λευτέρη του ΕΛΑΣ

Μπον γκιόρνε-Μπόνα σέρα
Μετά λίγες μέρες το ιταλικό στρατιωτικό τάγμα έφυγε, Δεμβρης του '41. Άλλες στρατιωτικές ιταλικές δυνάμεις δεν ήρθαν στη Βιάννο.

Ήτανε μόνο η Ιταλική Καραμπινάρα με μπρεγαδιέρη τον Αντώνιο Μέλιο. Ο Αντώνιο, ομηλικήτος όπως πάντα, σε καθημερινή εξόδο του, έφτανε ως την Λέσχη - που τη χρησιμοποιούσαν μόνο οι 20-25 Καραμπινιέροι σαν καφετέρια - χωρίς φρουρό - και έπινε το ποτό του.

Τη νύχτα η Λέσχη έμενε κλειστή. Στο δρόμο ο Αντώνιο, απαράιτητα, κάποιος θ' έβρισκε να παρλάρει, όπως συνηθίζε με αρκετό ενδιαφέρον, ένα δικηγόρο, τον γιατρό, τον συμβολαιογράφο, και τα κατάφερε με τις δικές μας αρκετές λέξεις που απομνημόνευε: Καλημέρα, καλησπέρα, χαιρετε.

Όμως με τον καιρό άλλαξε χαβά και έβαλε αποκλειστικό του σκοπό να μας μάθει εμάς ιταλικές χαιρετούρες.

Το μπον γκιόρνε και μπόνα σέρα= καλημέρα και καλησπέρα. σι-σι-ναί-ναί. Τα μάθαμε!

Μόλις πέρασαν τέσσερις - πέντε μέρες, πρόσθεσε κι άλλα ιταλικά!! Τα παραπάνω τα'χαν μάθε φαρσί όλοι που τον πολυσυναντούσαν στο δρόμο, στη γειτονιά της Καραμπινάρας, όπως ο Στρατής ο Μανώλης και ο Βαβουράνης ο Μιχάλης. Το πρόβλημα ήταν για μας του υπόλοιπου, που κυκλοφορούσαμε στους δρόμους και στην πλατεία χωρίς απόδοση. Κυρίως προβληματίσε ο Αντώνιο το συμβολαιογράφο και δυο -τρεις δικηγόρους ευπαρουσίαστους και πειθαρχικούς, που ήσαν αστειοί στην απόδοση της ιταλικής γλώσσας, όπως ο ανεπανάλη-

πτος δικηγόρος Στειακάκης. Η συνεννόηση μας στα ιταλικά ήταν για τον Αντώνιο ισχυρό στοιχείο της ιταλικής κατοχικής παρουσίας και της δικής του εθνικής υποχρέωσης κι αυτό άρχισε να φαίνεται από την όψιμη με πράα προγραμματισμένη επιμονή του. Ασφαλώς ύστερα από αρμόδια υψηλή προς αυτόν εντολή.

Τα ιταλικά που πρόσθεσε, πάντα με πειστικό και ευχάριστο τρόπο, μετά από κάμποσες πάλι μέρες ήσαν το σινιόρε και το μπον αριβάτο. Έλεγε ο Αντώνιο μπον γκιόρνε, σινιόρε. Απάντηση, μπον αριβάτο, σινιόρε - μπόν σέρα, σινιόρε-απά-ντη, μπόν αριβάτο, σινιόρε= καλώς ήρθες, κύριε. Ετσι πάλι αρχίζει το φροντιστήριο αναμεταξύ μας.

Μπρόβες ο δικηγόρος με τον συμβολαιογράφο, μπρόβες ο συμβολαιογράφος με το δικηγόρο.

Ο Αντώνιο ευχαριστημένος πρόσθεσε το τελευταίο. Το κοκόρε, που θα πει αξιωματούχε. Η κάθε φράση λοιπόν ολοκληρωνόταν ως εξής:

Έλεγε ο Αντώνιο: Μπον γκιόρνε, σινιόρε= Καλημέρα, κύριε. Εσύ έπρεπε να απαντήσεις ολοκληρωμένα: Μπον αριβάτο, κοκόρε= καλώς ήρθες, αξιωματικέ.

Σε λίγες μέρες, ασιδες και ο συμβολαιογράφος και οι δικηγόροι, ακόμη πολλοί δασκαλοί, υπάλληλοι, συνταξιούχοι, τα παιδιά, οι γειτόνισσες αναμεταξύ τους.

Μπόνα σέρα, σινιοριτά- μπον αριβάτο, κοκορίνα.

Μπόνα σέρα, σινιοριτάκι- μπον αριβάτο, κοκοριτάκι, πρετιναράκι.

Άλλη υπόθεση πάλι αυτή,

στις γειτονιές, στους δρόμους, στο καφενείο, να σπούμε πλάκα με τα ιταλικά του Αντώνιο, ιδιαίτερα τα κοκοριτάκια. «Ο πάσα εις τον πόνο του παρηγόρη τον έχει», μ' όλο το παρήγορο χιούμορ που δημιουργούσαμε εμείς οι αναπάντεχοι γκιαούρηδες του τωρινού εξελιγμένου, σύγχρονου ευρωπαϊκού, κατοχικού πολιτισμού.

Δυστυχώς δεν ήταν ακόμη καιρός για μια παρήγορη ολοκληρωμένη Εθνική Απελευθερωτική Αντίσταση.

Τα σημάδια της από τον πρώτο κιόλας μήνα της Κατοχής-τον Ιούνιο- ήσαν φανερά με την οργάνωση πυρήνων αντίστασης, τόσο από το Κ.Κ.Ε. όσο και από την οργάνωση Ραπτοπούλου.

Ο Αντώνιο ήταν ενημερωμένος, αλλά έπαιζε το "παχνιδί" του. Έδινε ο Αντώνιο μια ιδιαίτερη προτίμηση στον δεινό δικηγόρο Ιωάννη Στειακάκη, γιατί τον εντυπωσίαζε με την άπταιστη καθαρεύουσα και αρχαϊζούσα γλώσσα του, που μιλώντας την καμάρωνε ανάμεσα στους άλλους, δείχνοντας μια ιδιαίτερη, απροσπέλαστη, πομπώδη απόλαυση και τέρψη ο δικηγόρος.

Τον καιρό που αρραβωνιάστηκε, πριν από 30 χρόνια, με την εξαδέλφη μου Μαρία, ο Στειακάκης της έγγραψε στη γιορτή της:

Ω φιλάττη Μαρία! Εφοιτάουσα, σου εύχομαι "Να θάλλης, να ακμάζης και να διαπρέπης πάντοτε".

Δύο καρδιά τρυφερά, εις άλυσο δεμένα, στο δένδρο της υπομονής ελπίζουν αι καημένα.

Σε ασπάζομαι
Ιωάννης

ΡΑΠΤΑΚΗ ΛΗΔΑ
ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ 2 ΠΛ. ΚΟΡΝΑΡΟΥ -ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΤΗΛ. 288411 οικ. 241.457

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1

παρέλθει ένα 20ήμερο από τον τελευταίο ψεκασμό κατά του δάκου της ελιάς, ξεκινώντας από τα δένδρα με χαμηλή παραγωγή στις πρώιμες περιοχές. Να γενικευθεί μέσα στο Δεκέμβριο και μέσα στο πρώτο 15ήμερο του Ιανουαρίου να έχει τελειώσει η συλλογή του ελαιόκαρπου και στις πιο ώριμες περιοχές του Νομού.

Στα δένδρα με μικρή ή μέση καρποφορία η πρώτη συγκομιδή θα εξασφαλίσει ικανοποιητική καρποφορία την επόμενη χρονιά.

• Να χρησιμοποιούνται κλούβες ή πλεκτά σακιά χωρητικότητας μικρότερης των 50 κιλών, ώστε να αερίζεται ο ελαιόκαρπος.

• Τα γεμάτα με ελαιόκαρπο σακιά να τοποθετούνται όρθια το ένα δίπλα στο άλλο για καλύτερο αερισμό. Ποτέ το ένα πάνω στο άλλο και πάντα σε σκίερ και δροσερό μέρος.

• Ο χρόνος από τη συλλογή μέχρι την επεξεργασία να πε-

ριορίζεται όσο το δυνατόν.

• Το ελαιουργείο θα πρέπει:
α) Να διατηρείται μηχανήματα και τα δοχεία μεταφοράς του λαδιού καθαρά.

β) Να χρησιμοποιεί νερά στον βλ στο Decanter και στο διαχωριστήρα, θερμοκρασίας από 27-33 βαθμούς Κελσίου.

• Το λάδι να αποθηκεύεται σε δοχεία από ανοξείδωτο μέταλλο ή επικασιτερωμένη λαμαρίνα σε σκοτεινή και δροσερή αποθήκη. Το λάδι να μεταγγίζεται μετά την κατακρήνη της μούργας.

Για να παραλαμβάνεται από τον ελαιόκαρπο κατά το δυνατόν περισσότερο λάδι θα πρέπει:

• Να μαλάσσεται η ελαιοζύμη στους μαλακτῆρες του ελαιουργείου 30-40 λεπτά.

• Το ελαιουργείο να μην ξεπερνά την ωριαία δυναμικότητά του, όπως τη δίνει ο κατασκευαστής.

• Να ελέγχεται συχνά η κανονική λειτουργία του διαχωριστήρα.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΕΤΡΑΣ

Στις 10 Νοεμβρίου μέλη του Συλλόγου Βιαννιτών Ηρακλείου Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ έκαναν επίσκεψη στον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Πέτρας κ. Νεκτάριο.

Ο Σεβασμιότατος, αφού πρώτα εξέφρασε τη χαρά του για την επίσκεψη και την επιθυμία του να επαναλαμβάνεται τακτικά, αναφέρθηκε στη συνέχεια στην αγάπη του και το ενδιαφέρον του για τα χωριά της επαρχίας μας.

Ακολούθησε γόνιμη συζήτηση και ενημέρωση των μελών του Συλλόγου για την πορεία των εργασιών που γίνονται στο Γηροκομείο της Αγίας Μονής, στο Μοναστήρι του Αγίου Αντωνίου Άρβης και στο Ι. Ναό των Αγίων Πάντων στο χώρο του Πανεπαρχιακού Ηρώου.

Έγινε ακόμη συζήτηση για τις δωρεές και τους εράνους που κατά καιρούς γίνονται στην επαρχία κι εξέφρασε την ικανοποίησή του, γιατί καλύπτουν κάθε φορά κοινωνικές ανάγκες της περιοχής. Στην επίσκεψη αυτή παρευρέθηκε και ο Ιερέας Αμυρών παπα-Εμμανουήλ Στρατάκης.

Η ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΟΥ "ΠΑΤΟΥΧΑ" ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η συνεστίαση, που οργάνωσε ο Σύλλογος Βιαννιτών Ηρακλείου «Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ» στις 14 Νοεμβρίου. Πήραν μέρος πολλοί συνεπαρχιώτες μας και φίλοι της επαρχίας μας. Παρευρέθηκαν επίσης οι βουλευτές Δημήτρης Σαρρής, Μανώλης Στρατάκης και Μάνος Φραγκιαδουλάκης, ο Νομάρχης Ηρακλείου Γιάννης Γαρεφαλιάκης, οι Νομαρχιακοί Σύμβουλοι Γιώργος Γιανναδάκης και Χρήστος Δοριάκης, ενώ μηνύματα έστειλαν οι βουλευτές Κώστας Μπαντούβας και ο πρόεδρος του Συμβουλίου Περιφέρειας Βιάννου Μανώλης Γελασάκης. Τα ανέκδοτα του Μανώλη Καρακωνταντάκη αλλά και τα τραγούδια του Μανώλη Στρατάκη, που τον συνόδευε ο Κώστας Καπετανάκης, ποίκιλαν τη βραδιά και το κέφι κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί όλους όσοι συνέβαλαν στην επιτυχία της εκδήλωσης και ιδιαίτερα αυτούς που με τα δώρα τους ενίσχυσαν την προσπάθεια του Συλλόγου.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Με υψηλές σχετικά θερμοκρασίες, ηλιοφάνεια αλλά και συχνές συννεφίες πέρασε ο Νοέμβριος. Δεν έλειψαν και οι βροχοπτώσεις, που ήταν όμως σε χαμηλό επίπεδο.

Η ελαιολογική άρχιση από την παραλιακή ζώνη, αλλά και κατ'επιλογή στην υπόλοιπη περιοχή της επαρχίας. Τα πρώιμα κηπευτικά βρίσκονται και αυτά σε περίοδο που μέρα με τη μέρα αυξάνεται η παραγωγή. Η χαμηλή όμως τιμή στην αγορά δεν δημιουργεί αισιοδοξία και οι προβληματισμοί για το μέλλον εντείνονται καθημερινά.

Η βροχόπτωση μέχρι και τις 30 Νοεμβρίου ήταν:

Άρβη	88 χιλ.
Κερατόκαμπος Α	150 »
Κερατόκαμπος Β	152 »
Γυμνάσιο	170 »

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

«Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ»
ΞΟΥΘΟΥ 14 box ΟΡΟΦΟΣ
ΤΗΛ. 5249216

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στις 18/1/1998, ημέρα Κυριακή και ώρα 9π.μ., θα γίνει στο κτήριο της Παγκρήτιας Ένωσης, Γενναδίου 7, η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας.

Θα γίνει απολογισμός του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου και θ' ακολουθήσουν εκλογές για την ανάδειξη νέου Διοικ. Συμβ. και Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Παρακαλούνται όσοι θέλουν να υπηρετήσουν την Επαρχία Βιάννου και το Σύλλογο να στείλουν αίτησή τους για υποψηφιότητα στα τηλέφωνα: 2829798 και 8032726, βραδινές ώρες. Πριν από τη συνέλευση θα γίνει αγιασμός και κόψιμο της πίτας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
ο Πρόεδρος ο Γραμματέας
Χ. Πετράκης Γ. Πανακάκης

Συνέχεια από τη σελ. 1

καταθέτει τη θέση και την άποψή του για όλα τα δρώμενα στο στενό και τον ευρύτερο χώρο του, γιατί έτσι μόνο καταγράφεται και αναδύεται η γνώμη του λαού, η οποία είναι απαραίτητη και για ιστορικούς λόγους.

Στο πλαίσιο αυτής της αναγκαιότητας, θα ασχοληθώ σήμερα με το επίμαχο νομοσχέδιο της αναγκαστικής συνένωσης των δήμων και των κοινοτήτων της χώρας. Για να ασχοληθεί κανείς σοβαρά με το νομοσχέδιο αυτό, θα πρέπει να ξεκαθαρίσει στη συνείδησή του τι είναι τοπική αυτοδιοίκηση, τι δήμος και τι κοινότητα. Όπως είναι γνωστό, οι όροι αυτοί αναφέρονται σε ανθρώπινες κοινωνίες και προσδιορίζουν τον τρόπο λειτουργίας και συνύπαρξης μιας ομάδας ανθρώπων, που ζουν και εργάζονται σε ενιαίο γεωγραφικό χώρο, έτσι που η ζωή και δράση του ενός ατόμου να συναρτάται και να συνδέεται με τη ζωή και τη δράση των άλλων ατόμων της ομάδας. Έτσι, τοπική αυτοδιοίκηση σημαίνει ότι όλοι οι άνθρωποι της κοινότητας ή του δήμου θα ρυθμίζουν μόνοι τους τον τρόπο ζωής τους, τις σχέσεις μεταξύ τους, τις σχέσεις με την εργασία τους και, ό,τι άλλο αφορά το δήμο ή την κοινότητα. Δηλαδή ο δήμος ή η κοινότητα πρέπει να αυτοδιοικείται. Για να αυτοδιοικηθεί μια κοινωνία, είναι ανάγκη, πρέπει όλοι οι άνθρωποι, μέχρι και του τελευταίου αριθμητικά πολίτη, που ζουν στην κοινωνία αυτή, να συμμετέχουν στις αποφάσεις και να καταθέτουν την άποψή τους για κάθε θέμα, από το πιο απλό μέχρι και το πιο σύνθετο, που απασχολεί την κοινωνία αυτή. Γιατί μόνο έτσι μπορεί να συνθέτονται οι διαφορετικές απόψεις, να λαμβάνεται από κοινού η οριστική απόφαση και να εφαρμόζεται έγκαιρα και αποτελεσματικά. Οι δήμοι και οι κοινότητες, που λειτουργούν με αυτόν τον τρόπο, αποτελούν τα κύτταρα της Δημοκρατίας.

Δυστυχώς, σ' όλους τους δήμους και τις κοινότητες της χώρας μας η συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις είναι σήμερα μηδαμική έως ανύπαρκτη, με αποτέλεσμα να μη λειτουργούν δημοκρατικά και, πολύ περισσότερο, να μην αυτοδιοικούνται, με πολλές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομική, κοινωνική και στην πολιτιστική τους ανάπτυξη.

Γι' αυτό, στην τοπική αυτοδιοίκηση, ο όρος "αναγκαστική συνένωση" δεν έχει θέση, γιατί εμποδίζει το λαό να κάμει αυτό που νομίζει ότι τον ωφελεί. Έτσι λοιπόν το νομοσχέδιο αυτό πρέπει να απορριφθεί από κάθε δημοκρατικό άνθρωπο, γιατί δημιουργεί και καλλιεργεί νοοτροπίες και τακτικές του "αποφασίζομεν και διατάσσομεν", που, όπως φαίνεται, αποτελεί πια την πολιτική της κυβέρνησης, η οποία χωρίς ντροπή θέλει να αυτοπροσδιορίζεται σοσιαλιστική ή και αριστερή! Για τους λόγους αυτούς, η αναγκαστική συνένωση των κοινοτήτων απορρίπτεται εξ ορισμού από όλους εκείνους που πιστεύουν και ενεργούν δημοκρατικά. Όσοι δεν πιστεύουν στη δημοκρατία και στην τοπική αυτοδιοίκηση, όπως την ορίσαμε παραπάνω, ας τη δεχτούν κι ας επιβάλουν την εφαρμογή και τη λειτουργία της με τη βία. Όμως γρήγορα θα κριθούν από την ιστορία και την

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

εξέλιξη των νέων δήμων. Σήμερα, από την άποψη της οργανωμένης κοινωνίας, δεν βρισκόμαστε στο μηδέν. Δεν δημιουργούμε δήμους και κοινότητες από την αρχή. Δήμοι και κοινότητες υπάρχουν και λειτουργούν με συμβούλια και κάποιες υπηρεσίες, στελεχωμένες με κάποιο ανθρώπινο δυναμικό και με κάποια υλικοτεχνική υποδομή. Εκείνο που πρέπει να ενδιαφέρει το λαό είναι ότι σε κάθε δήμο ή κοινότητα, πρέπει να υπάρχουν και να διασφαλίζονται οι συνθήκες εκείνες, που μπορούν να διαμορφώσουν ένα ανώτερο επίπεδο ποιότητας ζωής σε όλους τους πολίτες των κοινωνιών αυτών. Για να διασφαλιστεί αυτό το επίπεδο της ποιότητας ζωής, πρέπει στον κάθε δήμο και στην κάθε κοινότητα να κατοικεί ένας τέτοιος πληθυσμός, που με την εργασία του να παράγει τον ανάλογο πλούτο, που θα επιτρέψει να δημιουργηθούν και να λειτουργήσουν οι θεσμοί, τα έργα και οι υποδομές, που κρίνονται απαραίτητα στην περιοχή. Ύστερα από αυτά, εύκολα κανείς αντιλαμβάνεται γιατί δεν μπορεί να αποτελεί πρότυπο δήμου ο δήμος των Αθηνών, ο δήμος του Ηρακλείου, ούτε οι δήμοι των άλλων μεγάλων πόλεων της χώρας. Ακόμη ευκολότερα αντιλαμβάνεται γιατί κοινότητες των 50 και των 100 κατοίκων δεν αποτελούν πρότυπο κοινοτήτων. Σε κάθε κοινωνία, για να διασφαλίζεται μια αξιοπρεπής ζωή στα μέλη της, πρέπει να υπάρχουν και να λειτουργούν κάποιοι θεσμοί (κοινότητα ή δήμος, συνδικαλιστικό σωματείο, συνεταιρισμός κ.ά.) και να λειτουργούν αποδοτικά κάποιες υπηρεσίες (τουλάχιστον δημοτικό σχολείο, βρεφονηπιακό σταθμό, ιατρείο, υπηρεσία νερού ύδρευσης, άρδευσης, καθαριότητας κ.ά.) που να εξυπηρετούν τον άνθρωπο στη ζωή και στην εργασία του, σε τέτοιο βαθμό, ώστε να τον προσελκύει και να τον κρατάει στον τόπο του.

Έτσι, ο ελάχιστος αριθμός των ανθρώπων μιας οργανωμένης κοινωνίας είναι πολύ σημαντικός και καταλυτικός παράγοντας για τη διατήρησή και την προκοπή της. Και γι' αυτό απασχόλησε την ανθρωπότητα από τα πρώτα της βήματα και εξακολουθεί να την απασχολεί και μέχρι σήμερα. Σοβαρές μελέτες, πάνω στο θέμα αυτό, βρίσκουμε τον 19ο αιώνα από τους Σαιν Σιμόν, Φουριέ, Όυεν κ.ά. Από τις μελέτες αυτές οι περισσότερες εστιάζονται στο ερώτημα, ποιος πρέπει να είναι ο αριθμός των πολιτών μιας κοινωνίας, για να διασφαλίζεται η δυνατότητα συμμετοχής τους στις αποφάσεις, η δυνατότητα συμμετοχής τους στις συλλεξιές, που συζητούνται διαλεκτικά όλα τα θέματα και λαμβάνονται από κοινού οι οριστικές αποφάσεις για τα θέματα που απασχολούν την κοινωνία. Για τις συνθήκες της εποχής εκείνης οι ενήλικοι κάτοικοι μιας κοινωνίας, για να αυτοδιοικείται, δεν πρέπει να είναι περισσότεροι από 500-1000. Σήμερα, με την τεχνολογική εξέλιξη και τις αλλαγές του τρόπου ζωής και εργασίας, ένας πληθυσμός των 1000-2000 ατόμων μπορεί να αυτοδιοικηθεί και να λειτουργήσει πολύ αποδοτικά ως δήμος ή

κοινότητα, διασφαλίζοντας τις συμμετοχικές διαδικασίες και τη δυνατότητα για την εκτέλεση των οικονομικών, κοινωνικών και των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, έτσι που να επιτυγχάνεται ένα ανώτερο επίπεδο ποιότητας ζωής, το οποίο να αποτελεί κίνητρο προσέλκυσης και παραμονής των ανθρώπων στον τόπο τους.

Υπάρχουν βέβαια και περιπτώσεις, που οι κάτοικοι μιας κοινότητας ή ενός δήμου μπορεί να είναι λιγότεροι. Όταν εθνικοί λόγοι επιβάλλουν να κατοικούν σε μια μικρή περιοχή (νησί, παρεμβόρια περιοχή κ.ά.) κάποιος άνθρωπος, όσο λίγοι κι αν είναι οι πολίτες αυτοί, η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να παρέχει όλα τα μέσα (θεσμούς, υπηρεσίες, οικονομικά κίνητρα κ.ά.), τα οποία διασφαλίζουν ένα απόλυτα ικανοποιητικό επίπεδο ζωής, το οποίο προσελκύει νέους ανθρώπους στην περιοχή αυτή. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που μια μικρή περιοχή διαθέτει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα οικονομικής ανάπτυξης, που παράγουν ανταγωνιστικά προϊόντα, ενισχύοντας πολλαπλά την εθνική μας οικονομία. Και στην περιοχή αυτή πρέπει να κατοικούν τόσο άνθρωποι, όσοι χρειάζονται, για να αξιοποιηθούν τα συγκριτικά αυτά πλεονεκτήματα της περιοχής. Όσο λίγοι κι αν είναι οι άνθρωποι αυτοί, πρέπει να συγκροτούν κοινότητα ή δήμο με όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες.

Έχω τη γνώμη ότι η ανάλυση επεκτάθηκε πολύ, γιατί το νομοσχέδιο της συνένωσης των κοινοτήτων δεν λαμβάνει υπόψη του τίποτε από όλα αυτά, αλλά απλώς επιβάλλει τη συνένωση των κοινοτήτων στα χαρτιά. Και αυτό, γιατί οι οικισμοί, τα χωριά και οι κωμοπόλεις παραμένουν στις θέσεις τους, όπως παραμένουν τον άνθρωπο στη ζωή και στην εργασία του, σε τέτοιο βαθμό, ώστε να τον προσελκύει και να τον κρατάει στον τόπο του.

Επίσης, ο ελάχιστος αριθμός των ανθρώπων μιας οργανωμένης κοινωνίας είναι πολύ σημαντικός και καταλυτικός παράγοντας για τη διατήρησή και την προκοπή της. Και γι' αυτό απασχόλησε την ανθρωπότητα από τα πρώτα της βήματα και εξακολουθεί να την απασχολεί και μέχρι σήμερα. Σοβαρές μελέτες, πάνω στο θέμα αυτό, βρίσκουμε τον 19ο αιώνα από τους Σαιν Σιμόν, Φουριέ, Όυεν κ.ά. Από τις μελέτες αυτές οι περισσότερες εστιάζονται στο ερώτημα, ποιος πρέπει να είναι ο αριθμός των πολιτών μιας κοινωνίας, για να διασφαλίζεται η δυνατότητα συμμετοχής τους στις αποφάσεις, η δυνατότητα συμμετοχής τους στις συλλεξιές, που συζητούνται διαλεκτικά όλα τα θέματα και λαμβάνονται από κοινού οι οριστικές αποφάσεις για τα θέματα που απασχολούν την κοινωνία. Για τις συνθήκες της εποχής εκείνης οι ενήλικοι κάτοικοι μιας κοινωνίας, για να αυτοδιοικείται, δεν πρέπει να είναι περισσότεροι από 500-1000. Σήμερα, με την τεχνολογική εξέλιξη και τις αλλαγές του τρόπου ζωής και εργασίας, ένας πληθυσμός των 1000-2000 ατόμων μπορεί να αυτοδιοικηθεί και να λειτουργήσει πολύ αποδοτικά ως δήμος ή

ισχυρίζεται η κυβέρνηση ότι με το νομοσχέδιο "Καποδίστρια" δημιουργεί την ισχυρή Ελλάδα με τους ισχυρούς δήμους. Ακριβώς το αντίθετο συμβαίνει. Γιατί εκείνο που ενδιαφέρει την κυβέρνηση δεν είναι η ισχυρή περιφέρεια αλλά ο αποτελεσματικότερος έλεγχος του πληθυσμού. Και πραγματικά με το νομοσχέδιο αυτό ενισχύεται σημαντικά ο έλεγχος του πληθυσμού. Γιατί στην περιοχή που υπάρχουν σήμερα 5,6,7... πρόεδροι των κοινοτήτων, θα υπάρξει μόνο ένας δήμαρχος κομματάρχης, τοπάρχης και απόλυτος μονάρχης της περιοχής, ο οποίος θα αποφασίζει για όλα, χωρίς να μπορεί να συμμετέχει ο λαός, κι αν ακόμη το επιθυμεί. Έτσι, η τοπική αυτοδιοίκηση μετατρέπεται σε τοπική ετεροδιοίκηση του ενός ανθρώπου, ο οποίος θα ελέγχει τους πάντες για λογαριασμό της εξουσίας. Αυτός είναι ο σκοπός της εξουσίας. Και αυτόν το σκοπό εξυπηρετεί το "Πρόγραμμα Καποδίστριας". Όλα τα άλλα που λέγονται από την κυβέρνηση και ισχυρίζονται οι υποστηρικτές της είναι ψέματα, δόλια και παραπλανητικά. Με το νομοσχέδιο η περιφέρεια ελέγχεται απόλυτα από το αθηνοκεντρικό κράτος. Γιατί, όπως καθημερινά αποδεικνύεται, η εξουσία θεωρεί Ελλάδα μόνο την Αθήνα.

Για να γίνει ισχυρή η Ελλάδα, πρέπει να γίνει ο λαός κυρίαρχος και η περιφέρεια ισχυρή. Και αποτελεί εθνική ανάγκη να γίνει η περιφέρεια ισχυρή και ο λαός κυρίαρχος, γιατί έτσι μόνο η χώρα μας μπορεί να αντιμετωπίσει το οικονομικό και το πολιτικό αδιέξοδο, στο οποίο την οδήγησαν οι αθηνοκεντρικές κυβερνήσεις.

Ο λαός, που είναι ζωντανός και αγνός, μάχιμος και επαναστατικός και που συνειδητοποιεί όλο και περισσότερο την καταστροφική πολιτική του οικονομικού κατεστημένου και της κυβέρνησης, δεν θα επιτρέψει τη λειτουργία ενός τέτοιου αντιδημοκρατικού νομοσχεδίου, και ας ψηφιστεί από τη Βουλή.

Η Ελλάδα μπορεί και πρέπει να γίνει ισχυρή. Και θα γίνει. Γιατί διαθέτει και ανθρώπινο δυναμικό και πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Ο λαός δεν θα αργήσει να επιβάλει τη θέλησή του.

Ηράκλειο 1 Οκτωβρίου 1997
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝ/ΣΜΟΥ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΥ

Στις 8 Νοεμβρίου έγιναν τα εγκαίνια των νέων γραφείων του Συν/σμού Ανώ Βιάννου.

Τον αγιασμό των εγκαίνιων τέλεσε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Πέτρας κ. Νεκτάριος μετά τη θεία λειτουργία στον Ι. Ναό του Μιχαήλ Αρχαγγέλου, στην οποία και χοροστάτησε.

Το Νομάρχη Ηρακλείου εκπροσώπησε στην τελετή των εγκαίνιων ο Νομαρχιακός Σύμβουλος Χρήστος Δοριάκης. Παρευρέθηκε ο βουλευτής κ. Μανώλης Στρατάκης, εκπρόσωποι από την Αγροτική Τράπεζα, την Ένωση Συνεταιρισμών Ηρακλείου, τις αρχές της επαρχίας, πρόεδροι των κοινοτήτων και των συνεταιρισμών της επαρχίας και της Εμπάρου, αλλά και πολλοί παραγωγοί.

Τηλεγράφημα συμπαραστάσης έστειλε ο Νομαρχιακός Σύμβουλος Γιώργος Γιανναδάκης που δεν μπόρεσε να παρευρεθεί.

ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων στα σχολεία κατά το τέταρτο τρίμηνο του 1997 το Νομαρχιακό Συμβούλιο Ηρακλείου ενέκρινε για τα σχολεία της Επαρχίας Βιάννου 1. Αμυρών 700.000 2. Άνω Βιάννου 1.750.000, 3. Καλαμίου 300.000 και 4. Χόνδρου 300.000.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Στις 23 Νοεμβρίου η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου οργάνωσε αξιολογή εκδήλωση για την Εθνική Αντίσταση. Ύστερ' από δοξολογία και κατάθεση στεφάνων, ακολούθησε απονομή διπλωμάτων και μεταλλίων στους αγωνιστές του Νομού Ηρακλείου, που αναγνωρίστηκαν με αποφάσεις του Υπουργείου το 1988. Μεταξύ αυτών και πολλοί συνεπαρχιώτες μας. Η απονομή έγινε σε αίθουσα του Ξενοδοχείου Ατλαντίς, ύστερ' από θερμά λόγια, χαιρετισμό του Νομάρχη Ηρακλείου κ. Γιάννη Γαρεφαλιάκη και ομιλία, με πολλά ιστορικά στοιχεία, από τον Κώστα Στεφανάκη.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΑ Β.Ν. ΚΑΙ ΠΑΛΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Μύρων Αγγελάκης 5.000, Περικλής Βλαχάκης 5000, Γεώργιος Δ. Παπαμαστοράκης 10.000, Αδάμ Παπαμαστοράκης 5.000, Καλλιόπη χ. Γ. Φραγκάκη 5.000, Ερασμία Ι, Παπαγιαννάκη 6.000, Σύλλογος Κατω-Συμιανών «ο Κορνιακός» 10.000, Χριστόφορος Παπαδογιαννάκης 5.000, Ορέστης Χατζάκης 5.000, Δημήτρης κ. Μπαρμπαγαδάκης 5.000, Σίφης Περβολαράκης 5.000.